

har saadant Indhold, at Østersfiskeriet paa det danske Soterritorium derved er blevet et Regale; det er kun en Annektering af nogle visse bestemte Banker, som laa dels udenfor den sønderjydske, dels udenfor den nørrejydske Ryst, men gjennem dette Lovbud er Østersfiskeriet i Almindelighed ikke kommet til Kronen. Hvad der derefter er passeret i det næste Aarhundrede har her ingen Interesse. I Begyndelsen af forrige Aarhundrede kom i Følge den almindelige store Begivenhed ogsaa de ommeldte Østersbanker atter paa een Haand, og der begyndte nu at udkomme en Række af Lovbud, Mandater og Plakater med det Formaal at værne om disse Østersbanker i Besterhavet fra de sydlige Besterhauser indtil Agger; men samtidig finde vi Østersbanker i Besterhavet i privat Besiddelse, navnlig nogle tilhørende Baroniet Rysensten og Grevsfabet Skaffenborg, og der blev ogsaa andet Stebs i de danske Jarvande drevet Østersfiskeri uhindret af Kronen. Det er saaledes nogenlunde godtgjort, at der allerede i 1709 drevs Østersfiskeri ved Stagen, men i alt Fald blev det i Midten af forrige Aarhundrede — derom haves officielle Efterretninger — drevet i en Snæs Aar af Fiskerne i Raabjerg og Ellinge Sogne, og det er dette Fiskeri, som, da der indkom Ansøgninger om Monopol derpaa, foranledigede, at de Gladsstrandse Banker kom under en Undersøgelse, som førte til den i Motiverne citerede Plakat af 10. Juli 1770. Det er i denne Plakat, at det udtales: „Saa har Kongen da Østers-Fiskeriet som et Regale, ham alene tilkommer osv.“ Denne Udtalelse findes imidlertid i den dispositive Del af Plakaten, men i Præmisserne, og det er saaledes for Retssædve tvivlsomt, om Østersfiskeriet kan siges gjennem denne Udtalelse i Præmisserne at være blevet et Regale. Ved denne Plakat forbydes imidlertid Østersfiskeri mellem „Schagen og Dirgholmen“, som det hedder, og for saa vidt vare altsaa ogsaa disse Banker nu annekterede. Derefter er der ikke passeret noget Særligt, som kan have Interesse under nærværende Sag, før 1852, da der førtes Forhandlinger mellem Justitsministeriet og Finantsministeriet om det Spørgsmaal, hvor vidt Statskassen havde en udelukkende Eneret til Østersfiskeri overalt i de danske Jarvande, eller om dens Ret ikke gif videre end til de Banker, som i Tidens Løb vare tagne i Besiddelse. I 1852 blev denne Sag, som det ses, ikke egentlig afluttet, men Forhandlingen gjenoptoges i 1860 og førtes da mellem Finantsministeriet og Indenrigsministeriet. Den angik blandt andet det samme Spørgsmaal, hvor vidt Østersfiskeriet overalt i de danske Jarvande allerede var et Regale eller ikke. Indenrigsministeriet stillede sig paa det Standpunkt, at det ikke var saa, hvorimod Finantsministeriet stod paa det modsatte Standpunkt. Den videre Udførelse skal jeg her ikke gaa ind paa, da det ikke foreløbig har Interesse for det Vædringsforslag, jeg

har stillet. Indenrigsministeriets Argumentation findes i Skrivelsen af 27 Marts 1860. Disse Forhandlinger kom nu til en Afslutning, idet vi i Befjendtgjørelse af 21de December 1860 finde kundgjort en egl. Resolution af 12te næst forud, hvori det udtales, at det ansførte Fiskeri i Følge den bestaaende Lovgivning er en Statskassen udelukkende tilkommende Ret. Om dette nu virkelig er saa, at det er hjemlet i den bestaaende Lovgivning, at Østersfiskeriet overalt i de danske Jarvande er en Statskassen udelukkende tilkommende Ret, skal jeg for min Del saa meget mere her lade staa hen, som den hele Sags Udvikling formentlig er naaet saa vidt, at der ikke kan være Tale om her at stue tilbage. Det er og vil nu blive en Statskassen udelukkende Ret at fiske Østers paa det danske Soterritorium. Det er jo ogsaa en Ret, der nu er af ikke ringe Værdi. Man finder i Anmærkningerne til det i Aar forelagte Lovforslag, at Limfjordens og Gladsstrands Banker ere bortforpagtede til den jydske Handels- og Landbrugsbank for 240,000 Kr., altsaa en ikke længer uvæsentlig Indtægt for Statskassen. Dertil kommer endnu den Afgift af Fiskeriet mellem Ribe og Agger, der udbetales os af den preussiske Regjering indtil 1879, fra hvilken Tid Bankerne i den Del af Besterhavet først ville være til Statskassens Disposition. Men, hvad enten nu Statskassens Eneret til Østersfiskeri allerede er hjemlet, eller den først stiftes ved den Lov, som maatte fremgaa af det foreliggende Lovforslag, saa er det dog vistnok ubestrideligt, at denne Eneret for Statskassen i visse Maader er en Abnormitet; det er en Afvigelse fra den almindelige Regel, som ogsaa stærkt er fastholdt i Indenrigsministeriets Skrivelse af 27de Marts 1860, som jeg før citerede, at Fiskeri, overalt hvor det ikke ifølge udtrykkelige Bestemmelser tilkommer Kronen eller enkelte Private, maa staa aaben for Landets Indvaanere, og det er tilvisse ogsaa det Naturlige, at Østers lige saa vel som andre Muslinger og andre Havets Dyr bør være fri Gjenstand for Erhvervelse ved Væmagtigelse. Naar dette er saa, kan jeg for min Del ikke skjønne rettere, end at der er saa meget mere Anledning til at vise en vis Moderation ved Fastsættelsen af Straffene for Indgreb i den af Staten tiltagne Eneret. Det vil ogsaa altid for de nærmest Paagjældende staa som et Overgreb fra det Offentliges Side, at de ikke kunne benytte den Indtægtskilde, der ligger for deres Dine, og at en saadan enkelt Ting, lad den ogsaa have nok saa megen fiskal Interesse, er undtagen fra den Væmagtigelse, for hvilken andre lignende Ting ere Gjenstand. En saadan Moderation, som jeg tror burde have gjort sig gjældende ved Udarbejdelsen af det foreliggende Lovforslag, finder jeg for mit Vedkommende ikke iagttaget. Lovforslaget foreskriver, at den, der uden Væretigelse skraber eller paa anden Maade fisker Østers,